

ZOEKTOCHT TIENEN NR. 6

Zoektocht in HAKENDOVER

Voor onze 6de zoektocht zetten we een stapje buiten Tienen centrum.
We gaan op verkenning in Hakendover, het mirakeldorp, het dorp van de Goddelijke Zaligmaker, bekend omwille van zijn paardenprocessie op Paasmaandag.
Verken het Tiense dorp op een rustige augustusdag
en geniet van een deugddoende wandeling.

Enkele woordjes vooraf:

- ✚ De wandelzoektocht loopt **van 1 augustus tot 31 augustus 2024**.
- ✚ Doe de zoektocht met enkelen samen, dat is veel prettiger.
- ✚ Als je goed rondkijkt, vind je zonder veel moeilijkheden de juiste oplossing.
- ✚ Als je bovendien de tekstuitleg goed leest, vind je daarin ook enkele antwoorden op latere vragen.
- ✚ De zoektocht bestaat uit 2 delen: een reeks vragen die je kunt oplossen volgens het verloop van de wandeling. Daarnaast heb je ook fotovragen, waarvan de nummering kriskras dooreen staat. Goed rondkijken is dus zeer belangrijk.
- ✚ Wat je nodig hebt: een verrekijker kan van pas komen.

Ingevulde formulieren:

- ✚ Breng je antwoordformulier **vóór 1 september 10.00 uur** binnen bij:
Marina Gelaude, Seringenhof 11, 3300 Tienen
(op papier binnen brengen, niet per mail).
- ✚ De uitslag wordt bekend gemaakt op 15 september 2024.
- ✚ Voor vragen kan je terecht bij marina.gelaude@skynet.be (016/81.76.96)

Parcours: Processieweg – Schoolpad – Oude Heerweg – Meierstraat – Hakendoverstraat
– Kerkpad – Processieweg – Bosveldstraat – Houbaertstraat – Processieweg.

**We wensen je een prettige zoektocht.
Vergeet de fotovragen niet !**

DEEL 1: VRAGENREEKS

BELANGRIJK: twee opdrachten voor het hele parcours!

BIJZONDERE VRAGEN

VRAAG 1 Op welke locaties ben je onderweg Mariabeelden tegengekomen en hoeveel?

VRAAG 2 Noem 5 fiets- en/of wandelroutes die onderweg aangeduid staan.

We starten aan de trappen naar de kerk van de Goddelijke Zaligmaker.

Voor we de kerk in het vizier gaan nemen, kijken we toch even naar het monument ter nagedachtenis van de slachtoffers van de eerste wereldoorlog.

VRAAG 3 Welke tekst staat op een banderol die over de laurierkrans en het zwaard loopt?

VRAAG 4 Waarnaar verwijst de leeuw bovenop het monument?

Ga een beetje op een afstand staan en bekijk de foto hiernaast goed. Kijk dan goed naar de huidige realiteit.

VRAAG 5

Geef 4 verschillen aan tussen wat je op de foto ziet en wat je nu ziet.

Prent: Hagelands Historisch Documentatiecentrum

Kerk van de Goddelijke Zaligmaker

Zoals heel wat kerken heeft ook dit gebedshuis doorheen de eeuwen een aantal verbouwingen ondergaan. Het begint allemaal in de 12de eeuw met een eenvoudig Romaans kerkje met toren. In de 13de eeuw krijgt de toren een nieuwe klokkenverdieping en wordt de kerk verbouwd tot een 3-beukig basilicaal schip en pseudotransept. Eind 14de eeuw – begin 15de eeuw bouwt men een zuidelijke zijkapel naast het koor en verlengt men de zuidelijke transeptarm tot een kapel. Tussen 1400 en 1450 wordt het koor verbouwd tot een mooi hooggotisch bouwwerk. In de 16de eeuw wordt het noordelijk transept uitgebreid tot een onregelmatige kapel. Ondertussen heeft men in de 15de eeuw tegen de toren steunberen aangezet en na een brand wordt in 1765 een nieuwe torenspits geplaatst. In 1860 wordt de buitenkant van de toren vernieuwd, wordt de traptoren afgebroken en wordt een noordelijke sacristie gebouwd. In 1912 bouwt men de zuidelijke sacristie.

*Tijd nu om dat alles eens nader te bekijken.
Ga gerust eens om de kerk en kijk goed rond.*

VRAAG 6 Hoeveel galmgaten telt de hele toren?

VRAAG 7 Hoeveel vierpassen tellen de ramen van de kerk?

Kijk ook eens goed rond op het kerkhof, vooral naar de oude graven.

VRAAG 8 Waar ligt Catharina Van Cuyck begraven?
Wanneer stierf ze?

VRAAG 9 Wie was Dominicus Vanaerschot?

Aan de basis van de kerk ligt het verhaal van de drie maagden die rond 690 in Hakendover een kerk wilden bouwen. Ze zochten een mooi grondstuk hiervoor, lieten werklui beginnen met de bouw, maar 's nachts braken engelen alles af, tot twee maal toe: eerst op de Hooibout, dan op de Steenberg. Na een wanhopig gebed van de maagden tot God, bracht een engel hen tot bij de plaats waar de kerk moest gebouwd worden. Midden in een besneeuwd winters landschap stond daar een bloeiende spikdoorn midden een door een rode zijden draad afgebakend perceel. Hier liep de bouw voorspoedig. Dertien arbeiders waren er, slechts 12 kwamen naar de uitbetaling ... de 13de was de Goddelijke Zaligmaker zelf!

VRAAG 10 Waar staat de huidige spikdoorn?

De devotiebeleving uit zich op twee belangrijke momenten: van in de vroege uurtjes op 16 januari stappen pelgrims en sportfanaten het Dertienmaal: 13 keer het traject tussen de kerk van de Goddelijke Zaligmaker en de kapel van Onze-Lieve-Vrouw-ten-Steen in Grimde, wat neerkomt op een 40-tal kilometer.

Een tweede belangrijke dag is Paasmaandag, wanneer de processie uitgaat waarin onder meer het 15de-eeuws beeld van de Goddelijke Zaligmaker wordt mee gedragen, gevolgd door tientallen ruiters te paard tot op de 'Tiense Berg', een grote akker waar het veldaltaar klaarstaat voor de zegening van veld en paarden. Het hoogtepunt voor eenieder is de paardengalop, waarbij ruiters 3 rondes galopperen op een veilig afgebakende piste.

De ware pelgrim wil de zegening meenemen naar huis in de vorm van takjes van de

spikdoorn, aarde van 'de uitverkoren plaats' en water van de bron (zie verder tijdens de zoektocht), die moeten beschermen tegen allerlei kwalen.

VRAAG 11 Waar vind je de plaats waar je aarde kunt/kon meenemen?

*Wandel tot aan de trappen die aan de noordkant van het koor van de kerk staan.
Vanop de trappen wandel je rechtdoor, het Schoolpad in.
Hier kom je aan de pastorie.*

De pastorie

De oorspronkelijke pastorie bevond zich naast de kerk. De pastorie langs het Schoolpad werd gebouwd in 1741 als dubbelhuis met tweeënhalve bouwlagen.

De voor- en achtergevel zijn identiek. De gevel is zeer symmetrisch opgebouwd, met centraal de inkomdeur, die in de voorgevel in de 20ste eeuw vervangen werd. In de achtergevel staat nog de oorspronkelijke dubbele paneeldeur met bovenlicht. Er is een voortuin en een grote achtertuin met speelplein. De pastorie is grotendeels ommuurd.

Prent: Hagelands Historisch Documentatiecentrum

VRAAG 12 Bekijk ook deze prent eens goed. Zoek 4 aanpassingen die er in de 20ste eeuw zijn gebeurd.

*Wandel helemaal rond de pastorie, tot je op het speelplein achter de pastorie komt.
Kijk ondertussen heel goed rond, zodat niets je ontgaat!*

VRAAG 13 Welke verenigingen hebben een vergaderplaats in de pastorie?

VRAAG 14 Welke kleur heeft de oorspronkelijke paneeldeur van de pastorie?

Wandel verder, steek de Hollestraat over en volg het Schoolpad verder tot aan de school.

VRAAG 15 Aan wie is de kapel naast de school toegewijd?

VRAAG 16 Wat is de naam van de school?

VRAAG 17 Tot welke scholengemeenschap behoort de school?
Waar is de hoofdschool gevestigd?

VRAAG 18 Welke onderscheiding behaalde de school in 2003?

Wandel verder naar beneden en sla op het eind van de straat links in (Oude Heerweg).

VRAAG 19 Waar kun je hier je dorst laven?

Dagverblijf

Op de hoek van de Oude Heerweg en de Hakendoverstraat staat een groot nieuw gebouw. Hierin is een kleinschalig therapeutisch dagverblijf ondergebracht voor kinderen en jongeren van 0 tot 21 jaar met een ernstige mentale, motorische of meervoudige beperking, die omwille van de ernst van hun beperking niet naar een school voor buitengewoon onderwijs kunnen gaan. Het dagcentrum deed in 1985 de deuren open in de leegstaande gebouwen van het gemeentehuis en de gemeenteschool van Hakendover. In 2020 werden de oude gebouwen afgebroken om in 2022 te herrijzen als een aan de hedendaagse behoeften aangepaste opvang.

VRAAG 20 Welke naam werd aan dit dagverblijf gegeven?

Wandel een stukje verder door tot aan huis nr. 53.

In de gevel zie je een groot medaillon met een grote mannenfiguur en een kleine figuur die op een zuiltje staat. Het zijn twee Griekse godheden.

VRAAG 21 Wie is de vrouwelijke godheid?

Wandel verder tot het kruispunt en sla links de Meiersstraat in.

Ga tot aan het volgende kruispunt en sla links de Dertienmaalweg in.

VRAAG 22 Welk Mariabeeld wacht hier op de wandelaars?

VRAAG 23 Welk deuntje speelt de beiaard van de kerk op het uur?

Op het einde van de weg sla je rechts af, de Hakendoverstraat in.

Hier zie je aan je linkerkant 'De kapel van de Goddelijke Zaligmaker' met de Onze-Lieve-Heerbron. Ze is gebouwd in 1876 als een fraaie neogotische nisvormige kapel, voorzien van een smeedijzeren afsluiting. Ze vormt de eerste halte op het tracé van de vermaarde bedevaartprocessie.

Vroeger was er voor de bron een omheind achtkantig bekken met een speciale toegang en een licht hellende gemetselde bodem. Dit bekken verdween bij de verbreding van de weg.

Prent:
Hagelands
Historisch
Documentatie-
centrum

- VRAAG 24** Wat draagt de Goddelijke Zaligmaker in zijn linkerhand?
- VRAAG 25** In welke stijl is deze kapel opgebouwd?
- VRAAG 26** Hoeveel trappen leiden je tot aan het bronwater?
- VRAAG 27** Hoeveel hogels (gebeeldhouwd ornament in de vorm van een gekruld blad) tel je op de hele kapel?

Wandel de berg op en sla naast de trappen naar de kerk rechts het straatje in. Zo kom je terug op de Processieweg. Sla rechts af.

VRAAG 28 Waar op de Processieweg kun je 'Relaxen'?

Je ziet aan je rechterkant een soort Lourdesgrot, opgebouwd door een plaatselijke metser.

VRAAG 29 Hoe lang staat deze Lourdesgrot hier al?

Op het kruispunt sla je links af, de Bosveldstraat in. Kijk zeker eerst nog eens goed rond. Op het eind van de straat neem je links, de Houbaertstraat.

VRAAG 30 Hoe heet de plant/bloem die aan de voet van het kapelletje is geplant?

Op het kruispunt neem je de weg rechtdoor, zodat je het nieuwe Ontmoetingscentrum van Hakendover eens kunt gaan bekijken.

VRAAG 31 Welke naam heeft het Ontmoetingscentrum gekregen?

VRAAG 32 Naast het centrum staan 2 grote masten. Op één mast zijn panelen van GSM-operatoren aangebracht. Hoeveel staan er op die mast?

Ga terug op je stappen tot aan het kruispunt en neem daar de weg rechts. Zo kom je terug op de processieweg.

Aan je linkerkant zie je een gebouw met een groot insect op de gevel.
Het huis heeft de naam 'Maures' gekregen en was sinds 1995 gelegenheidscafé.

VRAAG 33 Waarnaar verwijst de naam 'Maures':

- naar Sint-Maurus (kapel O.L.Vrouw-ten-Steen) of
- naar Maurice, de overgrootvader van de eigenaar of
- naar het Griekse μόρος (Moros), het levenslot ?

VRAAG 34 Tot wat is 'Maures' nu uitgegroeid?

Wandel verder door, tot je aan café De Korenbloem komt.

Café en zaal 'De Korenbloem' waren decennialang het centrum van het verenigingsleven in het dorp. Het was o.a. repetitieruimte voor de plaatselijke fanfare en voor de toneelkring die ook de naam 'Korenbloem' droeg.

Vandaag is de Korenbloem een gezellige café met feestzaal, mooi gerenoveerd en aangenaam om iets te gaan drinken. Je kunt het eens gaan uitproberen!
Maar eerst moet je nog de laatste vraag oplossen.

VRAAG 35 Hieronder zie je een oud zicht op de kerk. Bekijk het aandachtig en vergelijk het met de kerk anno 2024. Welke verschillen zie je?

Fotoarchief Kris Merckx – www.hakendover.be

DEEL 2: FOTOZOEKTOCHT

Waar heb je de gefotografeerde voorwerpen onderweg gezien? Noteer op het antwoordblad de straatnaam en het huisnummer of geef een beschrijving van de plaats.

1.

2.

3.

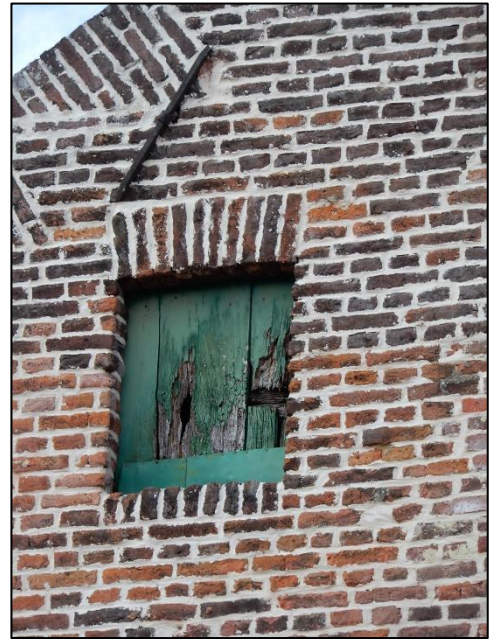
4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.